

رابطه بین دستکاری سود و نرخ مؤثر مالیاتی

اسحاق بهشور

دانشجوی دکتری حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی و حسابرس ارشد اداره کل امور مالیاتی استان کرمانشاه.

(نویسنده مسئول)

Isaac_behshour97@atu.ac.ir

مسعود شکری کیانی

دانشجوی دکتری مدیریت مالی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات کرمانشاه و حسابرس ارشد اداره کل

امور مالیاتی استان کرمانشاه

shkmasood@yahoo.com

فرشته احمدی

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی

a.behshur@atu.ac.ir

چکیده

مالیات یکی از عوامل مهم در رشد و توسعه اقتصادی است. مبنای محاسبه مالیات سود می‌باشد و بر اساس مسئله نمایندگی، مدیران دارای انگیزه کافی برای دستکاری سود می‌باشند. از طرفی، دستکاری سود می‌تواند بر میزان مالیات و میزان اجتناب از مالیات اثرگذار باشد. بر این اساس، هدف پژوهش حاضر، بررسی رابطه دستکاری سود و نرخ مؤثر مالیاتی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. در این راستا، رابطه متغیرهای هموارسازی سود و اقلام تعهدی اختیاری، با نرخ مؤثر مالیاتی بررسی شده است. نمونه آماری پژوهش شامل ۱۱۳ شرکت در دوره زمانی ۱۳۸۹ الی ۱۳۹۵ می‌باشد. یافته - های حاصل از رگرسیون ساده به صورت مقطعی و تجمعی حاکی از آن است که هموارسازی سود و اقلام تعهدی اختیاری به عنوان معیاری دستکاری سود، دارای رابطه معنادار و مثبت با نرخ مؤثر مالیاتی است.

واژه‌های کلیدی: هموارسازی سود، اقلام تعهدی، نرخ مؤثر مالیاتی.

مقدمه

مالیات یکی از موضوعات مهم اقتصادی هر جامعه است. قوانین مالیاتی نیز از جمله قوانین مادر در زمینه های اقتصادی و شاید یکی از مهمترین ارکان اعمال سیاست های اقتصادی دولت است (سعیدی و کلامی، ۱۳۸۷). در گذشته هدف از وضع و اخذ مالیات تامین مالی دولت ها بود، اما به تدریج با آشکار شدن آثار اقدامات مالی دولت، مالیات به عنوان ابزاری برای رشد، ثبات و کاهش نابرابری تلقی گردید. مالیات یکی از عمده متغیرهایی است که دولت با استفاده از آن هم در متغیرهای کلان اقتصادی مانند رشد اقتصادی، تورم و بیکاری و هم در تخصیص منابع و توزیع درآمد اثر مطلوبی می گذارد. افزایش سهم مالیات در تامین مخارج دولت ها باعث کاهش آثار نامطلوب اقتصادی جامعه می شود (پورزمانی و شمسی، ۱۳۸۸). به همین دلیل موضوع مالیات از دیرباز مورد توجه صاحب نظران علم اقتصاد و مالیه عمومی قرار گرفته و قوانین مالیاتی نیز سیر تکاملی خود را طی نموده است.